

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАНТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

4. 66.

СУБОТА, 18. СЕРПНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, AUGUST 18th, 1923.

No. 66.

VOL. V.

КРОВАВІ РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ ПО ЦІЛІЙ НІМЕЦЬЧИНІ ПРОДОВЖАЮТЬСЯ.

КОМУНІСТИ КОНТРОЛЮЮТЬ МІСТО ГЕЛЬМШТЕД.

БЕРЛІН, 16-го серпня. — В Гельмштеді комуністи розоружили поліцію і мають контроль над містом.

Многі особи ранено в боротьбі між націоналістами і комуністами в Арнштаді.

Внаслідок страйку мейських робітників місто Лейпціг надходить без газу і електрики. Після боротьби між націоналістами і комуністами в Галле переведено там 80 арештованих.

В Герне поліція мусила уступити перед збунтованою толпою. Робітників усмирило окупаційні війська.

Положення в провінції Саксонії є загрожуюче.

В ДІССЕЛЬДОРФІ КОМУНІСТИ ЗАХОПИЛИ ФАБРИКИ.

ДІССЕЛЬДОРФ, 16. серпня. — З заведення нині в життя нового французького розпорядку, на підставі якого замкається для населення всю транспортцію, за винятком контрольованих Французами залізниць, — комуністи відновили свою активність з наміром використати на неї населення для "червоного бунту".

Комуністи захопили фабрики фарби в Лесверкузені і прогнали звідтам консервативних робітників. Лінійні іх прогнали поліція і фабрики замкнуло.

Одного чоловіка нині убито і 12 комуністів та 65 монархістів арештовано внаслідок грізного заворушення в Арнштаді, коли монархісти старалися не допустити до друкування комуністичної газети.

КОМУНІСТИ ЗАХОПИЛИ МІСТО ДАТТЕЛІН.

БЕРЛІН, 16. серпня. — В місті Даттеліні, 19 миль на північний схід від Ессену, комуністи штурмували нині ратушу, розоружили поліцію і захопили в свої руки місто.

Військо, яке покликане з сусіднього міста, розоружено також.

По обох боках впадо багато жертв.

16 ОСІБ УБИТИХ І 120 РАНЕНИХ В АЙ-ЛЯ-ЧАПЕЛЬ.

АЙ-ЛЯ-ЧАПЕЛЬ, 14. серпня. — Вчора в день тут відбулася робітнича демонстрація проти нестачі поживи. Підчас демонстрації поліція убила 4 робітників і 40 ранила, а декотрих робітників поарештувала.

Вечером велика товпа робітників хотіла освободити арештованих і рушила на поліційну стачію, де вони були приміщені. Поліція почала стріляти на товпу і 12 осіб убила а більше як 80 ранила. Всі жертви є німецькими цивільними.

КОМУНІСТИ ШТУРМУВАЛИ РАТУШІ В АЛЬСДОРФІ.

ЛОНДОН, 14. серпня. — Делегати з Берліна до "Сентрал Нос" каже, що в Альсдорфі, 8 миль на північ від Ай-ля-Чапеля, комуністи штурмували ратушні будівлі і там убито або ранено 100 осіб.

В ГАМБУРГУ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

БЕРЛІН, 14. серпня. — За ніч напали виступили в Гамбурзі убито 20 осіб, а в Зайці, в Саксонії, 15 осіб. Заворуження продовжалося також в Найзе, на Шлезку.

Місто Гамбург на підставі прокламації сенату знаходиться у воєнний стан. Воєнний стан проголошено ізза того, що вчора відбулася там завзята боротьба між страйкерами і поліцією.

В БЕРЛІНІ АРЕШТОВАНО 50 КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 13-го серпня. — Страйкове положення в Берліні сьогодні погіршилося. Многі страйкерів, включаючи 20 залізничників, арештовано за насильне недопущання інших до роботи. Вчора поліція арештувала 50 комуністів.

Нинішні видання комуністичного органу "Роте Фане" зістало сконфісковане на тій підставі, що в ній підбурювало до зраджиних актів.

КОМУНІСТИ В БЕРЛІНІ БУДУЮТЬ БАРИКАДИ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — Нині в південні комуністи в східній частині Берліна пробували збудувати барикади, щоб не допустити до переїзду трамваїв. Вони повибивали в трамваях вікна і ушкодили тих, що ними проходили. Поліція почала стріляти на комуністів, а ці відповіли також огнем. Чотири особи ранено.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В БЕРЛІНІ ВІДКЛИКАНИЙ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — Комуністи відкликали нині генеральний страйк в Берліні і всі транспортні лінії наново отворено.

Страйк летунів в Гамбурзі і Бремзі, який застановав був рух на Північному морі з тих портів, також закінчився.

В ДІССЕЛЬДОРФІ ЗАБОРОНЕНО ВСЮ КОМУНІКАЦІЮ.

ДІССЕЛЬДОРФ, 15. серпня. — Починаючи сьогодні в полудне, весь рух автомобілів, трамваїв і всяких інших возів в Діссельдорфі зістав заборонений на приказ французьких військових властей аж до дальшого повідомлення.

Цей розпорядок введено в силу у відплату за поведінку 4. серпня, коли на французський відділ жовнірів кинув хтось ручний гранат.

ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ ГРОЗЯТЬ ЛЬОКАВТОМ.

ДІССЕЛЬДОРФ, 16. серпня. — Німецька преса подає, що асоціація власників копалень в Рурціні видала ультімат, в котрім каже, що як до п'ятниці вуглекопи не заперестануть своєї практики згодошуванняся до праці без виконання якоїнебудь роботи — вони всі будуть зльокавтовані.

Рівночасно комуністичні організації починають кампанію за поширення цієї форми саботажа на всі класи робітництва.

Турецьке Національне Зібрання вибрало Мустафа Кемала Пашу президентом.

ДЕ ВАЛЕСА АРЕШТОВАНИЙ ІРЛЯНДСЬКИМ ВІЙСЬКОМ.

ЕННІС, повіт Клейр, Ірландія, 15. серпня. — Імон де Валера, провідник ірландських Республіканців, зістав тут нині арештований військом "Вільної Держави", коли промовляв на републіканській мітингу підчас виборчої кампанії.

Арештовання переведено серед надзвичайних обставин. Де Валера промовляв на мітингу виборчий на підтримку ратуши, коли раптово з'явилося там військо і почало стріляти понад голови товпи. Серед зібраних наступив переполох і вони почали втікати. Військо перевело кілька арештованих, потім оточило платформу і забрало з неї де Валеру.

Коли де Валеру проведено до бараків, сотки осіб вибігли з домів і пробивалися поміж жовнірів, щоб стиснути йому руку. Військо з трудом посувалося до бараків з де Валерою, якого всюди по дорозі облискувало.

Проти де Валери не виставлено ніякого обвинувачення. Загалом сподіється, що його будуть держати аж до часу переведення виборів.

БАЖАЮТЬ ОБМІНЮВАТИСЯ ПУБЛІКАЦІЯМИ.

ОТТАВА, 15. серпня. — Департамент праці російського соціалістичного уряду хотів обмінюватися урядовими публікаціями з департаментом праці Канади. В цій справі отримано з Москви лист, в котрім заявляється, що російський комісаріат праці інтересується соціальним законодавством в Канаді так само, як без сумніву Канада інтересується і хотіла би дістатися інформації про соціальне законодавство в Росії.

Ряд урядових публікацій висилається до Москви.

ЖУРНАЛІСТ КРЕЙН ПРО КИТАЙСЬКИХ БАНДИТІВ.

Минувшого четверга рвано переїхав через Вінніпег відомий американський буржуазний журналіст д-р Френк Крейн. Він вертає з Азії до Нью Йорку. Д-р Крейн побував кілька місяців в Явонії і Китаю і написав в дорозі 150 статей.

В розмові з представниками вінніпегських газет Крейн заявив, що бандитизм в Китаю з'явився методомо страйкованія. Китайці, на думку Крейна, є найбільш природним демократичним народом в світі. Самі бандити не є злощасними — вони є лише людьми, які не мають роботи ані що їсти.

СТРАЙКИ ШИРЯЮТЬСЯ ПО ЦІЛІЙ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 13. серпня. — Страйки поширюються на міста цілої Польщі. Всякі зусилля погодити страйки оказались безуспішними. Страйкова філія, яка почалась в Лодзі, залила Варшаву і спаралізувала цілковито металеву індустрію.

Протягом останніх днів страйки поширилися на Східні Галичину і обняли нафтові терени і тартаки в Карпатах.

В многих околицях західної Галичини робітники відмовилися працювати по фільварках.

Хоч первісні страйки мали характер майже виключно економічний, тепер прибирають вони чимраз більше характер класової політичної бо-

3 РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Французький комуніст про положення на Україні.

ХАРКІВ, 18. липня. — Член Центрального Комітету Французької Комуністичної Партії тов. Суварін, який знаходився кілька днів в Харкові, виїхав до Києва. В розмові зі співробітником Ратау тов. Суварін поділився своїми вражіннями з подорожі по Україні.

В порівнянні з тим, що я бачив на Україні два роки тому, становище поліпшилось. На залізницях панує порядок, в установах працюють солідо, в установах підкреслили зацікавлення робітників до становища міжнародної робітничої класи.

На робітничих зібраннях і мітингах, де я виступав, мене заспали численними запитами про міжнародне становище, взагалі про становище робітничої класи Німеччини, Франції і других країн та про перспективи робітничого руху.

Матеріальні умови життя трудящих України звичайно не ідеальні, проте багато діпші, ніж в Німеччині, котра не переживала горожанської війни зі всіма її наслідками. В цьому я переконався, ідучи через Німеччину в Росію.

Я дуже хотів би, щоб всі журналісти буржуазної і реформістичної преси, котрі беззастовно брешуть на Радянській Республіці, приїхали сюди самі і побачили досягнення робітничої класи. Я виїжджаю з Харкова з почуттям великої радости з приводу успіхів трудящих України.

Після недовгого перебування в Києві я повернувся до Москви.

Зріст гірничої промисловості.

В червні спостерігався значний зріст південно-гірничої промисловості. Продуктивність залізних копалень збільшилася на 10 відсотків. На зовнішній ринок відправлено 170 тисяч пудів марганцевої руди. В Криворізькому районі в трох працюючих копалинях видобуто півтора мільона пудів. В Нікопольському 570 тисяч пудів.

В Харкові пушено в рух суконну фабрику.

В Харкові пушено суконну фабрику "Червоної Текстильниї". Зусиллями робітників зроблено капітальний ремонт всієї фабричної будови і машин. Фабрика випускає десять гатунків сукна доброї якості. Сировиною і паливом фабрику забезпечено на півроку.

Всеукраїнська конференція педагогів.

КИЇВ, 15. липня. — Народний Комісаріат Освіти скликає на день 22. липня другу Всеукраїнську конференцію педагогів.

Проекти в справі українізації.

Раднарком У.С.Р.Р. доручив Наркомосвіті на протязі двох тижнів розробити проект декрету про заходи по українізації шкільних і культурно-просвітських установ.

Роботи з радикальними провідниками на чолі. Ця боротьба довела до об'єднання зорганізованого робітництва, яке утворило один великий союз.

4 КОМУНІСТІВ В БОЛГАРІІ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ.

СОФІЯ, 13. серпня. — Минувшого тижня скінчилась судово розправа проти сотки ув'язнених комуністів, обвинувачених "о заговорі в цілі повалення існуючого режиму в Болгарії і утворення робітничо-селянської республіки при підмозі російських комуністів". 4 комуністів засуджено на кару смерті через повішення, 2 на досмертну увязницю і 79 на увязницю на ріжний протяз часу.

Між засудженими на смерть знаходиться провідник болгарських комуністів А. Кабачев (?).

ПРОТЕСТ ЧИЄРИНА ДО БОЛГАРСЬКОГО УРЯДУ.

МОСКВА, 12. серпня. — Народний комісар заграничних справ Чиєрина вислав до болгарського правительства ноту, в якій протестує проти убиств члена Російського Червоного Хреста і проти переслідування російських збігів.

Радянське правительство домагається від Болгарії припинення дальших переслідувань і задоситьучинення за дотеперішні насильства. В протинім случаю радянське правительство буде приєволене видати проти болгарських горожан, які знаходяться на території Радянських Республік, такі заарядження, які буде уважати за відповідні.

Врангліці на службі у болгарського правительства.

СОФІЯ, 10. серпня. — Нове болгарське правительство рішило доповнити кадри своєї жандармерії бувшими жовнірами Вранглія.

Помимо заперечень з боку Вранглія, показується, що його жовніри брали чинну участь в поваленню правительства Стамбулійського.

Як доносить часопис "Нова Росія", два полки з бувших жовнірів Вранглія повинні служити здовж болгарсько-сербської границі.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КОМУНІСТІВ В РУМУНІІ.

В Букарешті за останній час збільшились репресії проти румунської Комун. Партії. Недавно поліція вдерлася в приміщення органу Комун. Партії "Соціалізм", сконфіскувала надруковані примірники газет і арештувала 18 співробітників і головного редактора. У увязниці над арештованими знущались. В той час, коли навіть опозиційна буржуазна преса обурюється цим, соціал-демократична преса повідомляє про арешт без всяких коментарів.

РОБІТНИЧА СОЛІДАРНІСТЬ.

ПАРИЖ, 13-го серпня. — Французькі комуністи і радикальні робітничі юні заявили нині свою необхідну поміч німецьким товаришам на слухай революції в Німеччині.

Загальна Федерация Праці скликує на нині спеціальну нараду, на якій має бути уложено програма підмоги, яку французькі робітники мають дати німецькому пролетаріатові в його боротьбі.

В виданні покліку комуністи висловлюють надію що всі робітничі організації Франції дадуть йому німецьким робітникам.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВА В МОСКВІ.

МОСКВА, 11-го серпня. — Приготування до великої сільсько-господарської вистави в Москві, є вже на укінченню і торжественне отворення вистави відбудеться в слідууючу середу. Важніші праці, як будова павільонів для виставових річей, були укінчені ще перед місяцем. Кожда Радянська Республіка має свої окремі павільони. На виставовій площі побудовано також окрему електричну стацію.

У виставі візьмуть участь заграничні фірми, які займаються виробом ріжних машин. Між ними знаходяться американські фірми, які постарались о власний павільон. Американським відділом на виставі кермуєть інженер Сексон і д-р Грамер. Головними предметами в американським павільоні є трактори.

При виставі є зорганізований спеціальний комітет, який постарався о приміщення для 25,000 звиджуючих виставу.

Вистава призначена для селян.

Радянське правительство, яке доложило всіх старань, щоб уможливити як найбільшому числі селян звідіти що виставу, "надіється, що вистава причиниться в великій мірі до розвою новочасних метод у правлі рілі і піднесення рілішництва.

Сільсько-господарська вистава в Москві буде найбільшою зі всіх дотеперішніх того рода вистав в світі.

ПІВРІЧНІ ЗБОРИ Відділу Жінчин-Робітниця в Вінніпегу.

Подається до відома всім членкиням Відділу Жінчин-Робітниця при Ст. У.Р.Д. в Вінніпегу, що піврічні збори Відділу відбудуться в середу, 22. серпня о год. 8-й вечером в Укр. Роб. Домі.

Обов'язком кождої членкині побути на ці збори, бо є важні справи до погодження.

Заряд.

РІЖНІ ВІСТІ.

В ЕКСПЛЮАЦІІ МАЙНИ ЗГИНУЛО 98 РОБІТНИКІВ.

В копаляні вугля в Кеммер, Вайомінг, в Злучених Державах, наступила минувшого вітрка експлоазія, в якій втрачено життя 98 робітників. Така кількість убитих відомо вже на верх. Така то гірка доля майнера.

ШТРЕСЕМАН ДІСТАВ ВОТУМ ДОВІРЯ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — Новий кабінет на чолі з канцлером Штресеманом отримав нині в парламенті вотум довіри. Зі всіх 341 голосуючих послів 240 голосувало за правительство. 76 голосів було проти, а 25 послів здержалося від голосування. Проти голосували націоналісти і комуністи. Здержалися від голосування послы з баварської народної партії.

ТЕРИТОРІАЛЬНА АРМІЯ В РАД. РЕПУБЛІКАХ.

МОСКВА, 10. серпня. — Федеральна Рада Народних Комісарів видала декрет, на підставі котрого має бути утворена в додатку до правильної армії територіальна армія у формі резерву.

В інших декретах міститься постаново в справі примусових фізичних праць і елементарного військового образovanja для всего мужського населення, яке осягне в 1924 р. 16 рік життя.

ПІВРІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ!

Подається до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що піврічні збори відділу відбудуться в неділю, 19. серпня, о годіні 8-й вечером в Укр. Робітничім Домі.

Обов'язком кождою члена відділу побути на ці збори, позаяк є важні справи до погодження.

Заряд.

УВАГА! ТДМО ВСІ НА ПІКНІК! УВАГА!

ФІЛІА СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧІЙ ДІМ В ІСТ КІЛДОНАН

— устроє —

В НЕДІЛЮ, 19. СЕРПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

ПРОГРАМА ПІКНІКУ БОГАТА. — ДОБРА МУЗИКА ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. ГУЦУЛЯКА. — ЗИМНІ НАПИТКИ. — МОРОЖЕНЕ. — СМАЧНІ ПЕРЕКУСКИ.

Тож приходіть всі і кличте своїх знакомих гарно забавитись на свіжім воздузі, а комітет з свого боку доложить всіх старань, щоб всім гостям задоволили.

ЯК ІХАТИ: — Беріть "Морс Плейс" стрітку, котра іде Мейн стрітом і ідіте до місця де вона вертає назад, а там будуть товариші, котрі вкажуть вам дорогу на місце пікніку.

ВРАЗИ НЕПОГОДИ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАБАВА В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ІСТ КІЛДОНАН.

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стварищення "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувачеві визволено зазначити, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непомищення та залучити поштової марку на її пересилку.

3 ПРИВОДУ ЗМІНИ ГОЛОВИ РАДНАРКОМУ УСРР.

Як відомо вже нашим читачам, на становищу голови правительства Радянської України зайшла зміна: Дотеперішнього голову Ради Народних Комісарів У.С.Р.Р. тов. Х. Г. Раковського іменовано Повноважним Представником і головою торговельної делегації С.С.Р.Р. в Англії. На місце тов. Раковського, Всеукраїнський Центральный Виконавчий Комітет іменував головою Раднаркому України тов. Власа Я. Чубаря.

Тов. Чубар по фаху — робітник металіст (механік). Перед іменванням його головою Раднаркому У.С.Р.Р., він був керуючим Українською Гірничою Каміньовугільною Промисловістю. Ще перед тим він був головою Української Ради Народного Господарства. Тов. Чубар є також членом Виконавчого Комітету Союзу Соціалістичних Радянських Республік від У.С.Р.Р. і заступником голови Ради Народних Комісарів Союзу Соц. Рад. Республік.

Тов. Чубар по національності — Українець. Про це згадуємо тому, що українська черна сотня вічно кричала, що тов. Раковський, як голова Раднаркому України, був походження не українського, а болгарського. Отже тепер та черна сотня не повинна би вже нічого мати проти нового прем'єра Радянської України, бо він є Українець. А тимчасом що ми бачимо?

Львівське "Діло", орган галицьких українських "патріотів", які стремлять до угоди з шляхетською Польщею, виразно пише, що іменвання тов. Чубаря головою Раднаркому України — з боку українських національних інтересів не може бути визнано корисним придбанням в жадній спосіб". А дальше "Діло" каже:

"Раковський, який по своїй походженню не мав нічого спільного з Україною, належав до фігур, які в комуністичних колах користувалися авторитетом й пошаною. Завдяки цьому він шляхами своїх особистих впливів, коли хотів, міг провадити свою лінію. Ставши членом початку цілком індиферентно, а то й ворожо до українства, він пізніше, як реальний політик, очинив значіння цього руху й пішов на певні уступки в цьому напрямі.

Призначений тепер головою совіту народніх комісарів Чубар, хоч з походження й являється "малоросом", ніколи виразно своєї національної лінії не зазначав. Являючись лише рядовим членом комуністичної партії, позбавлений більшого авторитету й впливу, він очевидно в своїй роботі буде слухняно виконувати всі накази й вказівки Москви".

Отже коротко сказавши, "Діло" мало-що не хвалить вже тов. Раковського, а в той час як тов. Чубар є для него лише "малоросом", який "буде слухняно виконувати всі накази й вказівки Москви".

Був тов. Раковський головою Раднаркому У.С.Р.Р., то "Діло" і всі "патріоти" кричали, що він не Українець. Є тепер Українець головою Раднаркому У.С.Р.Р., то те саме "Діло" і інші "патріоти" кричать, що тов. Чубар є "лише рядовим членом Комуністичної Партії" і буде робити те, що йому скажуть з Москви.

З цього і найтемніший робітник та фермер бачить (свідомий це давно знав), що українським "патріотами" не розходиться о те, чи на чолі українського радянського правління стоїть людина походження українського, чи якого іншого. Іх болить те, що на чолі того правління стоїть комуніст, що саме правління зложено з комуністів, що цілою Радянською Україною правлять комуністи, непримиримі вороги буржуазії.

Колі-б так на Україні була при владі буржуазія і в правительстві та в армії засідали різні Марголіни, Стемпковські, Кравчи, Волфи або й Габсбургри — то українські "патріоти" нічого би проти них не мали, але ще навіть уважали би їх "цирими" Українцями. Бо ці чужинці заступали би інтереси буржуазії, вони боролися би капіталістичного ладу.

Але як при владі на Україні є віддані інтересам робітників і селян тов. Раковський, то українська черна сотня показує на него палець, що він не Українець. Дарма, що він, як дійсний комуніст, є в повний того слова значінню інтернаціоналістом і навіть не може котрусь одну націю ставити вище другої.

Колі-ж на чолі українського радянського правління стає Українець Чубар, то черна сотня крутить тоді хвостом в инший бік і каже, що він є "рядовим" членом Комуністичної Партії і не зможе самостійно правити. А тимчасом навіть і цей дуренький "закид" черної сотні не має підстави, бо як би тов. Чубар був лише рядовим членом Комуністичної Партії то не був би вибраний заступником голови Ради Народних Комісарів Союзу Соціалістичних Радянських Республік.

Як ми сказали повисше, українські "патріоти" будуть виступати проти кожного, хто служить інтересам робітників і селян, без огляду на його національність. За те вони стають в обороні всіх тих, що служать інтересам капіталістичної класи, також без огляду на їх національність. Примір з т. Раковський і Чубарем як найкраще це показує.

Характеристично, що й вінніпегський чорносотенний "Укр. Голос" помітив навіть без подання жерела нотатку "Діла" про іменвання тов. Чубаря головою Раднаркому У.С.Р.Р. і тимсамим сам планує собі в лице. Бо попередно "Укр. Голос" завсідг писав, що тов. Раковський є лише агентом Москви і робить те, що йому Москва наказує, а в передруківаній з "Діла" статейці, яку подає як свою власну, каже вже, що Раковський проводив свою політику на Україні самостійно, ну і в останніх часах не був вже навіть ворогом українства. Але чи так плівати собі самому в лице — першина "Укр. Голосови"!

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — "Українські Робітничі Вісті" — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надіється помічч, лише від тебе. Тому прислай передплату і скільки зможеш на пресовий фонд, а цим сповниши свій найголовніший обов'язок!

НІМЕЦЬКА КАТАСТРОФА.

(Кореспонденція до "У.Р.В." з Європи.)

Німецька катастрофа збільшується з кожним днем, хоч її далеко ще до кінцевої цілі. Вона ще й на далі буде збільшуватися і на далі ширитиме паніку в капіталістичному світі, який, хоч до певної міри радий з нещастя Німеччини, але рівночасно боїться його. В цьому й заключається англійсько-французька ворожнеча. Англія в проекті відповіди на німецьку ноту, випрацьованій англійським урядом, принципіально погоджується на пропозицію Німеччини створити міжнародну комісію, яка могла би означити здібність виплати довгий "репарацій". "Daily Telegraph" заявляє, що в документах англійського уряду, які держаться поки що неопублікованими, виражається співчуття Англії для Німеччини з причини окупації Рура.

З різким протестом супроти нового становища Англії виступила Франція. Пуанкаре заявляє, що німецька промисловість страшенно розвивається. Рисує картини її концентрації, організації всякого рода синдикатів. Пуанкаре каже, що фактично німецькі промисловість і господарські підприємства. Вони підпорядковували німецьку республіку новій класі, яка так-же високомирна, як милитаризм". При такому розвитку німецької промисловості, Німеччина остане в спокою, по думці Пуанкаре, бистро піднялася-би в гору. "Антанта повинна разом боротися з цією небезпечкою. Нехай — каже Пуанкаре — як не хотять бачити небезпечку (слова проти Англії) — відкривають очі перед фактами. Нехай в будучинні ніхто не роскаюється, що він в рпачую хвилю не послухав перестороги Франції!"

Для підкріплення своїх аргументів Пуанкаре покликався на те, що під час війни німецький генеральний штаб випрацьовував був точний план знищення французької промисловості. Словами цими Пуанкаре, який вповни заслужено називається "кров'яним", ще раз відкриває дієві наміри капіталістичної Франції, яка не думає про репарації, а про те, щоб як найдовше держати за торло Німеччину. Розуміється, парижським буржуам зовсім байдуже, що через це доведуть вони десятки мільйонів бідних людей до страшної нужди. Капіталістичне право хоче докзати своє і — докazuje, не оглядаючись на ніщо.

А в Німеччині справді страшенно нещастя. Мільйони людей без праці, або одержують таку платню, що зовсім неможливо прожити за неї навіть дитини, а не то сімейні людині. Окрім цього, німецька марда з нечуваною бистротю па-

де в низ. Протягом одного тижня долар підскачив з 250 тисяч на 750 тисяч марок. Наслідки страші, бо ціла Німеччина опинилася без дрібних грошей. Залатати кольтсальний прогалуни державний банк не в силі скоро і доки появляться нові грошеві знаки, населення буде тяжко бідувати. Дуже багато крамниці позакривалися, бо годі в такій обстановці торгувати, коли куплений товар коштує сьогодні 2 мільйони, а завтра 5. По всіх більших містах прийшло до великих страйків робітників та кривавих сутичок з поліцією.

Рідка, 20 маркова золота монета коштує сьогодні 1 мільон 550 тисяч паперових марок. Парлямент постановив випустити алюмініові тисячки на 240 мільярдів марок. Магістри більших міст стягають з кожної кімнати кожного будинку окремі податки, які перевищують 681 разів плату мирного часу.

Літра молока коштує вже 9.400 марок. Окрім цього нові тисячі утікачів прибувають з Рурської області. Іх поміщують в готелях, купельнях мільснях, панських фільварках і селах. Державні урядовці одержують в липні платню більшу 270 разів червеної. Жонаті одержують 332.000 марок більше, а на дітей до 6 літ 633.600 мар., до 14 літ 712.800 і до 21 літ — 792.000 марок. Посли парламенту одержують в місяці 10 мільйонів 716 тисяч марок. Державний канцлер має 51 мільон 321 тисячу 600 марок. Вищі урядовці 19.008.000 мар. Листонош одержує від 3,397.680 до 4.625.280 мар. Машиніст від 4.673.840 до 5.607.360 мар. і т. д. Все це робить на перший погляд великі суми, але в дійсності воно нічо не є. Ціни на продукти так страшно скачуть кожного дня, що тіх мільйонів не вистарчає і на 10 днів в місяці.

Подібні випадки і майже це саме, було і в Радянській Федерації, але це був час всесвітньої блокади і окрім того радянські республіки мали все необхідне для життя, себто сировину, чого немає Німеччина. По друге, Радянська Федерация зовсім не рухувалася з Європою і випускала стільки грошових знаків, скільки могла друкувати державна карювання, а цього не може дозволити собі зараз Німеччина, яка, привнезена життям, мусять підтримуватися відповідних капіталістичних фінансових законів.

Але ця катастрофа є тільки тяжкою і твердою школою. Німеччина ще підніметься — але не сьогоднішньої, а та, що виростає в нужді і біді. Німеччина бідних, гнаних і голодних. Зелик М.

ПОВІНЬ СТРАЙКІВ В ПОЛЬЩІ.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Страйки робітників, про які я перед вчєра писав вам, поширюються на цілу Польщу. Причиною їх є страшна доріжка та це, що уряд і капіталісти уживають проти страйкерів війська.

По кривавій масакрі страйкерів в Лодзі, прийшла стрілянина страйкуючих робітників в Ченстохові, при чому після урядових звітів є 11 тяжко поранених (9 від куль і 2 від шабель). Вивозимом мурду є комісар поліції Надлер, який на власну руку заривив стрілянину.

В Лодзі є 8 страйкерів тяжко поранених а 1 вбитий.

Страйк обхопив всі металургічні підприємства у Варшаві та на провінції, так що 95% робітників металургічного промислу в цілій Польщі страйкуює.

В текстильному промислі страйкують всі фабрики, а саме в Лодзі, Ченстохові, Пябрініах, Бельсь-Бялій, Жирардові і Стараховіах. В західно-полудневій частині конгресівки та в західній Галичині є страйк різних робі-

НА ПЕРЕДНІ БІЛОГО ТЕРОРУ В ПОЛЬЩІ

(Стаття скомпіювана в цілості в львівській "Зенці і Воля")

Польська фашистська реакція дірвалася до влади, при допомозі дуже проблематичної "народової більшості", не знайшла ще до сьогодні сильного ґрунту під ногами. Всеж таки, користаючи зі слабкості ности і нерішучости, неорганізованости і опортунізму "демократичної" і соціалпатріотичної опозиції, яка так ганебно прогнала свою справу та досі ще не здобулася на ніякий рішучий виступ проти розпанощеної реакції, крім газетної лайки на неї у своїй пресі, ця сама реакція лаводи але систематично проводить в життя свою чорну програму, на разі крутими темними стежками. Дочого способна польська реакція і чого від неї можна сподіватися, нехай засвідчать два об'їжники польського міністра внутрішніх справ Керніка до своїх воеводів. Об'їжники ці помітив недавно великий англійський буржуазно-радикальний часопис "Manchester Guardian". Перший з тих об'їжників з датою 5. червня 1923 р. починається такими словами:

"Одним з найважливіших завдань уряду і цілої нації є збереження внутрішнього безперестеру. Сучасний момент, який дає почин новому періоду в житті нашої держави, вимагає під тим оглядом абсолютної ясності програми і тому представники державної влади мусять ясно злати собі справу зі своїх обов'язків і прав. В найближшому часі уряд поробиць заходи, щоб законодавчим шляхом поборовавши всі стремління звернені проти держави. Але вже тепер вважаю кінечним звернути вашу, пане воеводо, увагу на ці відвічальності, яку ви поносите за безперестеру у довір'ї вам провінції. Збереження цього безперестеру послужить мірилом вашої здатности на цей високій адміністративний пост, який ви займаєте".

Дальше говорить пан міністер, що він має на увазі тільки добро держави, без огляду на партійні інтереси. В зв'язку з наближаючимися сутячкми між державою а ворожо настрєючим супроти неї елементами, він буде мати нагоду виробити свої погляд на здатність воеводів і других відповідальних урядників.

Рівночасно дає він їм право уживати збройної військової і поліцейської сили в цілі збереження порядку в часі походів, демонстрацій, або при арештованню підозрілих осіб. Доручає він також улаштування кур'єрської служби, в цілі скоординованія операцій в містах і на провінції.

Пригтовивши в цей спосіб ґрунт своїми загальними вказівками, пан міністер Кернік звернувся до воеводів з другим об'їжником, датованим 11. червня 1923 р. Цейлі текст того документу такий:

"Супроти надзвичайної ваги і значіння законопроектів про охорону територій, конституції, а дальше органів, гідности і сусідських зносин польської республіки, уважаю кінечним, перед підданням під дискусію і прийняттям цього предложєня (якого найголовнішою цілюю є боротьба проти замків на сусупільний лад), засягнути вашої опінії, щоб її узгядати в тих внесках, які уряд поставив в справничій комісії союму враз із згаданим проектом. Уважаючи абсолютно кінечним аведєння такого закону як основи для збереження внутрішнього безперестеру, мушу замітити, що при висказуванню вашого погляду, мусяте передовсім звернути увагу на болють прогн розкладового елемєнту, це є проти комуністів. Я відмовляю цьому рухові всяких ідеалістичних мотивів і вважаю що це є рух піддержуваний і кермований Москвою, і є він знарядом в руках чужих елемєнтів, тому

— це виразно стверджує буржуазна газета "Kurjer Pustrochany" в Кракові — і за це мають робітники голодувати та падати трупами. Львів, 21. липня 1923. ip.

протипному разі той, що не погодиться з ним, буде усунєний як "невідповідний до значіння цього важного адміністративного поста". Характеристичне для способу думання реакційного міністра є це місце об'їжника, де говориться про "сумаричні і судові доходженні" і кару смерті не тільки супроти тих, які допустилися насильства, але й за саму принадлежність до комуністичної партії. Злетється, що цей винятковий закон плінється не тільки супроти комуністів, але й проти всякого руху зверненого проти держави і може простягатися також на всіх соціалістів та національно меншости. Планована польським урядом аведєння кари смерті після "сумаричних доходженн" проти комуністичних робітників перевищає своєю жорстокістю все, що досі стало на тім полі Муссоліні в Італії, Пасчі в Югославії і Горті на Угорщині. Вся робітничая класа Польщі і занятих нею територій без різниці партійних переконань і національного принадлежності, які робітничая класа всіх країв, мусять рішучо заперестувати проти посягання реакції на свободу переконань і тих методів, якими вона задумєє ці немалі для неї переконання поборовати. Реакція в Польщі відкрила своє правдиве обличчя і тепер вже не може бути ніяким ілюзієм щодо її цілей і намірів, які заключаються в безоглядім аведєнню робітничого руху навіть шляхом кривавого терору.

ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА В КИТАЮ.

Горожанська війна в Китаю (Хінах), що вибухнула між генералами Чжанцзюлінем і Упейфу, які претендують на владу над Китаєм, завдяки зложившийся політичній кон'юктурі, грозить повним розвалом Китаєві на довгі роки. До сьогоднішніх днів в Китаю ще не народилася та сусупільна здорова політична сила, яка була би в стані повстати проти авантюристів, що на чолі з китайськими генералами, яких піддержують чужоземні держави, заікавлені в розвалі Китаю. І тому всі спроби "високих" авантюристів, які мрюють про аведєння в Китаю диктатури, доводять тільки до нових проливів крові, через які тяжко бідує народ.

Зараз завдяки конкуренції поміжи Америкою і Японією, на поверхности державного і політичного життя Китаю повидилися дві визначні особи: Це маршал Чжанцзюлінь, якого піддержує Японія і генерал Упейфу, що користується фінансовою піддержкою Американців; які стремлять до аведєння в Китаю одноособної влади і відбудови існуючого на папері буржуазно-республіканського устрою, який основно скомпромітував себе в очах китайських мас.

Ці дві визначні політичні особи, при допомозі своїх особливих "покровителів" на протязі короткого часу захватили в свої руки цілий ряд китайських провінцій, де, поміимо заборони китайською конституцією, були створені великі армії, не підлягаючі центральної владі, а виповняючі тільки накази своїх воевод.

Минушого року генерали Чжанцзюліні і Упейфу посварилися в столиці Китаю Пекіні при обговорюванню нових вєборів до парламенту. Ця сварка перемїнилася в збройну сутячку, в якій сторонник Японії маршал Чжанцзюліні, не діявшись на піддержку російських білогвардійців, був розбитий і примушений повинуватися тій диктатурі, яку завів помічник генерал Упейфу в Пекіні.

Від часу побіди Упейфу минув рік, а за цей час інтереси Америки і Японії в Китаю настільки заострилися, що немичко треба було ждати нової горожанської війни, яка фактично продовжується там вже не одно десятиліття. Звичайною причиною війни є конкуренція інших держав. Недавно розпочаті бої в Китаю ясно докazuje, що сто-

роник Японії Чжанцзюліні, при допомозі створених ним кадрових — китайських військ, має шанси на успіх. Він нераз в останніх боях розбив свого конкурента ген. Упейфу, становище якого призначє навіть Американцями — критичним. В певно цікаві, яку ролу при всьому цьому грає президент республіки і рада міністрів? Вони все виповнюють накази тої групи; яка в даний час побіждає і має більшу силу по своїй ому бою? — Все події в Китаю, посять виключно характер особистих авантур, при чому само керування не скривають цього і широко демонструють перед народними китайськими масами свої правдиві задачі, що звюдається виключно до аведєння одноособної влади, для "заволення" ріжких європейських "покровителів". Заспокоєння Китаю в ніякому разі не залежить від бажання самого китайського народу, а находиться тільки в бажанні значних "культурних" чужоземних держав, що мають свої спеціальні інтереси в Китаю. Вони, для досягнення своїх цілей вибрали дорогу нашкодування одного на другого. Особливо, за останні роки, як з огляду на політичні події Росії не могла присувчувати більшої уваги китайському питанню, Америка й Японія цілком продовжували захватувати свої руки цілий ряд китайських провінцій, де, поміимо заборони китайською конституцією, були створені великі армії, не підлягаючі центральної владі, а виповняючі тільки накази своїх воевод. Минушого року генерали Чжанцзюліні і Упейфу посварилися в столиці Китаю Пекіні при обговорюванню нових вєборів до парламенту. Ця сварка перемїнилася в збройну сутячку, в якій сторонник Японії маршал Чжанцзюліні, не діявшись на піддержку російських білогвардійців, був розбитий і примушений повинуватися тій диктатурі, яку завів помічник генерал Упейфу в Пекіні. Від часу побіди Упейфу минув рік, а за цей час інтереси Америки і Японії в Китаю настільки заострилися, що немичко треба було ждати нової горожанської війни, яка фактично продовжується там вже не одно десятиліття. Звичайною причиною війни є конкуренція інших держав. Недавно розпочаті бої в Китаю ясно докazuje, що сто-

ПРОГРАМНИЙ
МАТЕРІАЛ
СЕРПЕНЬ

31 ШТЕТТИНА ДО ПЕТРОГРАДУ.

(Від власного кореспондента.)

Після перевірки паспортів німецькою поліцією, корабель "Одер", з німецьким прапором на передній машті і з російським червоним прапором на задній, рушив з пристані залізом в напрямі моря. Пасажирів не багато: около 45 осіб. Однак корабель має зайти ще в порт Свинимунді і там забрати російських полонених в Німеччині, повернути їх до дому. Полонени це ще з останньої європейської війни. Їх много. Вони є пороскидані по всій Німеччині. Час від часу звертаються вони до російського посольства в Берліні, воно дає їм інструкції, збирає в табір в Свинимунді, і коли наближається їх около 500 осіб, відправляє на державний кошт в Радянські Республіки.

Около 7-ої години вечером, дня 26 червня, корабель "Одер" підійшов до невеличкої пристані Свинимунді. Вель рег вкритий людьми, дождаючи корабля, щоб нарешті, після 6-7 літ скитання по Німеччині, вернути до дому. Коли корабель підійшов до пристані, на березі залунав спів "Інтернаціоналу" і оклики: "Ура". Деякі гуртки полонених оточували червоні прапори, шиті ними в бараках. Починається всідання на корабель. І що за диво! Замість полонених жовнірів бувшої царської армії, перед нами цілі сім'ї: жінчини, діти. Все сідне, все рветься на корабель.

Всідання на корабель тягнеться до 11-ої години вночі. Невеличкий, скорше тигроривий, чим пасажирський корабель, бігом набитий. Жінчини і діти і взагалі сімейні дєтали це брудні ліжка, а самітні мужичини розмістилися на підлозі в самім низу корабля на брудних тифяхах, наби́тих гнилою соломою. Все збїлося в купу: гамір, крик, спів, плач дітей, а місцями і жєнщин.

Що це за жєнщини? Що за діти? — питаю свого сусїда по тифяху, репатріянта. — А це-ж наші земляки поженїлися в Німєччині і вєзду до дому — на Кївїшину, Полтавшину, в Саратївську, Рязанську губернії, а навїтї на Сїбір — нїмецьке наїсіяня. І правда, що насїнія! Найгїршого гатуку. Жєнщини старі, а хоч декотрі і молодї, то фізичні калїки, всї дуже бїдно одягненї, брудні і майже около кожної по троє — четверо дітей.

Ось ми вже на морі. Потодо гарна, море, стоїть тихо як зеркало. Нїч біла. Кїнець червня — це пора блїх настєй на Балтїку. В тромах страшний сморід. Одні гратує в картї, програтує один другого послїднї заробленї в нїмецького плантатора тїсячі марок. В однім кутї трома зїбравє гурток кївнїських земляків і вже десїтї раз повторюють, надїраючиєсї: "Ой у дузі, та ще й при березї!". В другїм кутї "спївають" "Пей, тоска пройде!". Між обом гуртками відбувається "контест": хто лїпше втне — хахли, чи кацани.

Українцї переважуют. До них придучаеться "барїшня", яка в 1920 році втїкала з врангїльцями через Крим і Константинопіль, перейшла всї шаблї бїлогвардїйської емїгранцїї, опїнилася в Німєччині, а тепер повертає в Росїю "большєвичкою". Побачивши жєнщину в своїм кругу одїн з "земляків", що-бї показати "храбрієсць", спїває дїким голосом: "Як я була молодєнька, то я була щїра...". Цїла група вибухає дїким рєгетом. Однак "барїшня" не конфузїтєсї, і як бї нічого не сталоє, калїчить дальєє пискливо-хрєпливим голосом гарно українськїє писно.

Такий крик продовжуеться до трєтої годїни вночі. На третїй день подорожї склїкаю на кораблї збори. До репатріянтів говорїть курїєр російського посольства.

Він знакомить репатріянтів з положенням в Радянських Рєспубліках. Розповїдає про горьжанськїє війну, бїлокаду, польськїє війну, врангїльщїну, бандїтизм, голод, однім словом про все те лихолїття, яке пережїли Радянські Рєспубліки.

Після промови курїєра виступає якась гладка лїка і починаєє говорити "високими" фразами про те, чоґо він був наочним свїдком. Оповїдає про прокляту пам'ятї Май-Моевського, як він бенкетував в Харковї на трупах тїсячїв убитих бїлогвардїйцями робїтнїків і сєлян та розшматованих Жїдїв.

Хто це говорїть? — питаю одного з репатріянтів. — А це-ж бїлогвардїйськїй офіцїр. — відповїдає менї. Мерзотна лїка. Та ще й також "землячок". Час від часу вставляє в свою промову пару "малоросїйських" слїв. Для гурмуру... — Як же це він їде в Радянські Рєспубліки, коли він разом з Май-Моевським бенкетував?

"Покаясєя", — смїєтєсї репатріянть. А цей "покаянник" тимчасом кричить, вимахує руками та час від часу водить ними по своїх офіцїрських вусах. "Гєнералї Дєнїкин, Врангєль, Колчак, Грїгорьєв не понїали психологїї русских рабочих и крестьян" — каже він.

А дальєє закликає присутнїх спївати "Інтернаціонал" і починаєє дїргувати. — От сводоч! — каже одїн з репатріянтів. — Адже-ж ще недавно тому, він з такими самими, як він, приходив до нас в табір, роздавав чоколяду, казав спївати "Боже царя храни" і инші чорносотєтно-бїлогвардїйськїє гимни та кричати: "Долой большевиков!". А тепер, бач, який з него "коммунист"!

Нїч знова заганяє всїх в трїум. А там знова "Содома і Гомора". Ось Вїрменїє тягне в нїз по сходах свою подругу жїттї, Мадїрку, яку він майже наїсильно вївїз з Угорщїни. Цїлїми днями стоїть він коло неї та стереже, щоб не скочїла з корабля в море. Вона майже божевїльна. Кажуть, ще перед тим, як мала сїдати на корабель, її наговорили, що больщєвичкї шевики або кинуть її з корабля в море, або будуть нею рати по приздї в Росїю. І вона виглядає як божевїльна. Та і самому Вїрменїєвї недалеко до божевїльства. Через цїлий час подорожї він не відступає від неї нї на крок.

Около 2-ої годїни вночі спавшиї недалеко мене чоловік зїрваєся і почав збиратїєсї; одїгнувшись почав звязувати свої пакунки. На це звернули свою увагу картографї. — А ти-ж куди серед ночї і серед моря? — питає одїн. — Як то куди? До жїнки! — відповїдає. — Вона думала, що як не поїде зі мною то-й її лїшу... І завдає свої пакунки на плєчї.

Його оточили його-ж такі товариши і почали смїятїєсї. Однак скоро побачили, що тут не до смїху. На запїт: "Як ти звїдєси до неї поїдєсць?" — він починаєє такєє говорити: — Як то як? А вїдїду на верх, там вєшлїлося до аєроплєяна і полєчу до жїнки.

Насїлу вговкаєї його. Роздїли, роздїли. і двох товаришїв лєгли коло него з обох боків. Оказуеться, що він також ожєнївся в Німєччині, але жїнка (Нїмкїня) не хотїла з ним їхати. І от він ночами зриваеться і хоче вертати "до жїнки", як це смїютьє його сусїди.

Тимоша, а Тимоша! Ты слышал? — питає мїй сусїд по тїфяху свого товариша. — А чо? — Камїсар говорїть, чо на Водеґє был голод! — Разве? — Да, говорїля.

— А отчего это он был? — А вот я не знаю. Слых, ребята болтали, что за поругание веры христианской.

— Брось эрзунду молоть — мне спать хочется. Неїдєсїні, забїтї, вони в Німєччині не чули навїтї про страшний голод над Водеґєм, хоч самї дєсь з Надволжє.

— Що-ж ви, товариши, пішли на війну самотї, а з війни вєзете до дому жїнку і троє дїтей? — кажу до одного з сімєйних. — А ось як бачите. — відповїдає він чисто по українськї, бо сам він з Кїївщини.

— Мали-ж ви хоч лїсти з дому, та чи знаєте, чи є там хоч хата, де ви змогли-б прїмістити свою сімю. — Нї, не має жадних відомостєй. Хата колись була у мене. Ідучи на війну, лїшив я в нїї стару матїр і двї сестрї — дївачата. А тепер про них мєні нїчого невідомо.

А в полон до Німєччини попав він ще в 1915 році. Своєґ часу заопїкувався ним "Союз вїзволєння України", відтак прїйшов він знова під опїку російських бїлогвардїйцїв, нарешті подався на власнїй хлїб. Працював у нїмецького плантатора, там-же ожєнївся з робїтнїцею, з такою самою бїдною, як і сам і тепер вєзє її "до дому" з трома дїтьми. Нї вона, нї двоє блїжшїх дїтей (про малєньке грудє не має що й говорити) не умїють нї по українськї нї по російськї говорити.

Коли ми доїздили до Петрограда, на доку корабля скоїлися двї цікаві сцени. Худа, жовтолицє Німкїня страшенно кричала з пїною на устах, а коло неї стоїв чоловік і витїряв рукавом нїс, чи очї — годї булє з далека розїбрати. Їх обступили репатріянть — мужичини і жєнщини. Там-же коло них був прєдставник російського консулства. Оказалось, що нещаснїй чоловічїня послїднїої ночї перед Петроградом програв в картї всї свої марки. І тепер жїнка прїгнавала його до "комїсара" зї скаргю. Комїсар сказав, що шо сїраву розглянуть вже в таборї на сушї.

А в другїм кїнцї корабля молодїй п'яний Жїд, який напивєся з двох причїн: шо мїнувшої-ночї вїграв в картї і шо сьогодня вїсїде на радянськїє землю — на цїлє горло спївав: "Яблочко, яблочко, куди-котишєся, попадєш у чєка — не ворошишїсї!". А довола него зїбраєїся люде і одні "відбавьорували", а другї хамїнали.

Корабель тимчасом проходив попри Кронштад, ворота Петрограда, об якї бїли Нїмцї лобом підчас імперїалїстїчної війни, Англіїшї і Французї підчас інтервєнцїї, але об якї вони порозбївали свої лобї. Кронштад і нїнї стоїть на сторожї Петрограда.

А через півтора годїни ми вхлїдали в пристань Петрограда, колїську лїтєвоєї і жовтєвоєї револуцїї. Вандрївник. Петроград, 3. лїпня 1923.

М. Гнатюк.

ЕЩЕ ПРО ПОБУТ НАЗАРУКА В ВЕНКУВЕРІ.

ВІ. В дальшїй своїй промовї Назарук "поучає" нас, щоб ми не блукали по "бєзвїєстїях інтернаціональних інтерєсїв", в яких ми нїчим не годїи заважїти, бо через це нас бєре неохота, а організації наші хїрїють та гинуть. На цє я скажу ось шо. По "бєзвїєстїях інтернаціональних" ми не блукаємо зовсім, а блукаєї і блукає по них Назарук зі своїм "правительством" і заблукав з ним під дурного хату. А шо ми єднаємось з робїтниками шого свїта для оборони наших класовїх інтерєсїв і слїдує за міжнародним робїтничим рухом, якого ми є складовою частїною, так ми цего зовсім не стїдаємось. Відносно-ж цего, шо Назарук "полюбуєтєсї", щоб не захїрили та не занєпали наші організації, так рада Назаруковї, або був-спокїйнїй, а то може дїстатї бїтїєсї серця.

Що до "закиду" Назарука, будучої свїдмоє робїтничство висїдує його пудрумах та викує на свїтову револуцїю, так я скажу, шо це є така підлїсть і нахабнїєсць зї сторони Назарука, на яку нїколи не може спрочмонїєсї людина, шо має хоч-крїхтїк чєстї. Треба послїдного хуліґана, щоб віджєяє сказати шоєсь подобного. Пудруми, доми гри в картї та дома прєстїтутїї, це частїна тих "цвїток", якї народив дїкапїталїзм. Свїдмоє робїтнїцтво зї своєї сторони робїти шо є можливе, щоб вибїгнүти з тих місць нещєдїмих робїтнїків, якї руйнують себе там "матєріально і морально, бо ми знаємо, шо ті робїтнїки, якї проводять свїй час по пудрумах, є найбільшєє податливим елемєнтом для організованя чорної сотнї або модерного фашизму, за який прїчепїлєся буржуазїя як за послїду дошку свого ратунку.

Закидає менї дальшє Назарук, шо я не вмію оцїнити праці галицької інтелїгенцїї, яка, як він каже, працювала для народа шїро та як умїла. У відповїдь на цє я наведу голоси про роботу галицької інтелїгенцїї людеї, якї кращєє знаєї ту інтелїгенцїю від мене і від Назарука.

І так покїйнїй М. Драгоманїв відповїдаючи на прївітї, прїслїдав йому з нагоди 30-лїтнього Ювілєю його наукової дїяльнїостї (1894 р.) говорїть слїдуєє:

"Дїло в тїм, шо наш народ скрївдєно не тїльки соціально і політїчно, але і національно. І крївада лєжить не тїльки в тїм, шо наша "національнїсть" і ознака її мова — не має прав рівних з правами мови московськїї, польськїї, угорськїї, румунськїї, але і в тїм, шо на всїм обшїрї землї, де живе наш народ, хїба 5% інтелїгенцїї прїзнає себе людьми одної національнїстї з тїм народом. Через те народ наш не має культурної помочї від інтелїгенцїї, котра чи прїмо чи посєредїю живе з його працї. Лїхо це дїйшло до того, шо навїтї найдємократїчнїїшї люде з інтелїгенцїї, шо живе серед нашого народу, від нього власнє відвертаютьєся, а несуть свою працю, таланти, грошї на службу другим народам." (Гляди книжку "Мїхайло Петровїч Драгоманїв", видану М. Павлїком у Львовї 1896 р. стор. 11.)

Покїйнїй Іван Франко в своїй промовї, вїголошенїй на ювілєйнїй святї в чєсть Драгоманова, сказав між иншим слїдуєє:

"Нїч у нас їмя Драгоманова для многих ще є мов який страхополох, а для шванованих його праці виявїєсць тут — хто? Громадєка сєлянї і молодїжї. Та я думаю, шо це так і повинно було статїєся, шо це натуральнїй вплив його працї і його ідеї. Драгоманов не дїбав нїколи о те, щоб його любїла шїрока юрба інтелїгенцїї, бєз якої нїколи не підхїляв її зпїстому смаковї, її дїяльнїстєву та трєслївнїстї." (Гляди вишєє згадану книжку стор. 35.)

Покїйнїй Мїхайло Павлїк в своїй промовї, вїголошенїй на тїм же святї, сказав слїдуєє:

"Він (Драгоманїв) першїй заклав руськїє інтелїгенцїю, або полюбїла прїстїй нарїд і шїро займалєся його долею, а коли старї його не послухали, ще і стали його ворогами — він обернувся до нас молодїх і ми його порозумїли і пішли за ним на службу просто-му народоїво по правдї. Тодї на нас кинүлись старї Русинї і все, шо панувало".

"Сред українського громадянства розповсюджена та думка, шо українська інтелїгенцїя є і завше була шїро-демократїчною. Але шо-тє демократїчнїсть? Понятїя мовї рїжно означити. Отже демократїчнїсть може бути між иншим тїльки, сказати-б формально, себто такою, коли люде, переконанїя котрїх не відповїдають народним інтерєсам, хотїть викликати народнїй рух і свої змагання опєрти на народї. Такою є демократїчнїсть монархїстїв у Францїї, католицьких та ліберальних партїї на Заходї, такою власнє і є демократїчнїсть українськїї інтелїгенцїї. Права, в рїдї годї і на дуже короткїй час українськїє інтелїгенцїя переймалєся справжнїми народними, соціальнїми інтерєсами, але скоро інтерєсї ті вона зрадїлувала, хоч і не переставала бути формально демократїчною".

Думаю, шо наведенї мною цїтатї характеризуют досить научно українськїє інтелїгенцїю і єсли Назарук думає, шо то тїдїки українськїє робїтнїки осуджують гниду українськїє інтелїгенцїю, так тепер має нагоду переконатїєся, шо українськїє інтелїгенцїя була морально осуджена перєд дєсятками рокїв самими такі інтелїгентїями.

Шо до справи Чупринки, яку Назарук прєдставляє як непростїмїй грїх радянськїї владї, так я скажу ось шо: Єсли правдою є, шо Чупринку розстріляно за участї в прїотїдержавнїм заговорї — так розстріляно його "єє як українського поета, але як державного зрадїка. Так само як не розстрілює попа Бучкєвича за те, шо він був попом, але за те, шо був зрадїком на рїч Польщї, і витїгати такі заключєня з прїводу розстрілу Чупринки, якї витїгає Назарук, себто, шо радянська влада стремїтьє до систематїчного винищєня українськїї інтелїгенцїї — є політїчний штубантвєм. Єсли-б радянська влада ненавїдїла українськїє інтелїгенцїю, так як частї тої інтелїгенцїї ненавїдїть Радянськїє Україну, тоді радянська влада була-б розстріляла Голубовича, Чєхївського і инших, яких вона судїла в 1921 р. Шо до цего, шо Назарук стараєтєся порівнати Чупринку з Максимом Горьким, то я скажу, шо між Чупринкою а Горьким є така велика рїжниця, як між "радикалїзмом" Назарука а радикалїзмом покїйнїго Драгоманова. Горькїй вправдї не годїєсїє кілька разів з методами Радянськїї владї, одначе він нїколи не був замїшанїй в нїякий прїотїдержавнїй заговорї.

Шо до цего, шо Назарук говорїть, шо українськїє інтелїгенцїя не є продажна, бо инакше ми могли-б її купити, я скажу слїдуєє: Я не твердїю, не твердїю, шо вся українськїє інтелїгенцїя є продажна, або шо вся бєзпосєредїю служить інтерєсам буржуазїї. Бути релїгїйним прїводнїком якої небудь секти, видавати бїлки або редагувати релїгїйнї та патріотїчнї часопїсї, якї тїшають охороною зї сторони пануючої класї, це не те саме, шо бути видвингєним робїтнїками на чолї робїтничїх організацїї і бути сїєю в оцї кожного тїпа, який хоче жїти коштом трудового народу. Це, думаю, дуже добре зрозумїє Крат, Стєчинин, Крамар і проча братїя, яка держїтєсїє милоді для неї погляду, шо єсли не я буду попом, то другїй буде, єсли не я ошуканоє нещєдїмого робїтнїка і фармера, то другїй це зробить. Отже жїти на темнотї народа і стєрєчї тої темнотї як ока в голуді, це є далеко блїшєє підлїсть, чим братї грошї прїмо від буржуазїї.

Шо-ж до того, шо Назарук каже, шо ми не дїйшли ще до розумїння своєї владї і до розумїння, шо своя навїть найгїрша влада лїпша від чужої найлїпшїї, так він грубо помїлдєтєся. Ми дїйшли вже до розумїння одного і другого, докажем чоґо є це, шо від початку повстаня радянськїї владї всє свїдомїй українськїй трудовїй нарїд став по її сторони, і хоч ця влада є мо-

лодою і без досвїду, ми за нїшо в свїтї не хочемо її прїмїняти за стару, випробовану, буржуазну владу. Ограничуєсїє на цїм на моїй вїдповїдї др. Назаруковї, я ще раз підкрєсаю, шо не виступаю прїотї інтелїгенцїї як такої, але виступаю прїотї тої її частїни, яка своє знання віддає в користь гнубїтєлїв трудового народу. А вже найбільшєє я є прїотї тих інтелїгентїїв, якї вїйшовши з поміж трудового народа, пішли на службу катїв того народа. Венкувер, 23. лїпня 1923.

ЯК ВМИРАЮТЬ ЛЮДЕ.

Пражський робїтничїй дєвнїк "Рудє Право" з 20. лїпня ц. р. подає таку нотатку: "На нощах, несєних двома людьми лєжить смертєльно бїлий робїтнїк. За смутнїм походом жїнка ломить руки, а дїтина держїтєсїє спїднїцї рєспучливой матерї, дївїтєсїє широко відкритими очима, пальєч в устах і не розумїє, шо вона вже бєз батька, шо вона — сїрїтка..."

Працює робїтнїк дєнь за днєм. Гарує. Змагаєтєся з бєзробїтнїам, а бєзмірна бїда вєє грозїть йому. Муснїть боротїєся за свою мїзерну платню з власнїком, який вїчно тїльки зпїнував бї цїни. Так плїве жїттїя робїтнїка...

Вчєра повїдомїла поліцїєйна корєспондєнцїя редакцїї дєвнїкнїк: "При будованнї народнїї школи в Штїтнїй вулицї в Празї, накладав вчєра о 10 год. прїд лєду цєгу до елєктрїчного витїгувача робїтнїк Вацлав Г. з Лоуновїчєв. Нараз цєгла впаала на голову робїтнїка, розбїла чолєву кїсть, а Г. потерпїв тяжєє зранєня. Несвїдомого робїтнїка перевєзї в лїчїницю.

Той Вацлав Г. може ще вїздоровїє і буде знов накладати цєгу, аж одного дня прї працї будє вїбитий або власнїк скаже йому: "Ви вже старїй."

26. серпня 1919 р. радянськїє вїєська заволодїли Пєсково.
28. серпня 1921 р. Махно втїк в Румунїю.
29. серпня 1849 р. утворєння слїдчої комїсії в справї Петра-щєського.
30. серпня 1918 р. замах на голову Радї Народнїх Комїсарїв Лєніна; його поранєно двома кулями; замах зроблено правою єсєрєю Каптан.
30. серпня 1918 р. забито в Петроградї Наркома внутрїшнїх справ М. Урїнького.
31. серпня 1920 р. десант Врангїля на Кубанї зпїщєно червоною армією.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібною друку в самих питаннях і відповідях. Неодноробітнїк, шо читав вже матерїали про політїчну економїю з инших книжок і не мїг всего зрозумїти, має тепер спрємю вїрнївати незрозумїле, бо в цїй книжцї є 300 рїзних питань в обсягу політїчної економїї і довшї або коротшї вїдповїдї на нїх.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ. Замовлення і гроші посїлайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS. WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тїльки появилєся з друку і продаєтєся дуже цїнна книжка для кожного робїтнїка і робїтнїцї п. н.

КАРЛ МАРКС ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ.

Написав Ю. Стєклов.

Книжка вїйшла накладом "Космоса" в Берлїні, під редакцїєю Е. Касїєнка. Надрукована в малїй вїгїлимї формї, на книжковїм паперї і обнїмає 110 сторїн друку. Подїлена на такі роздїли: 1. Роки пїдготовкї. — 2. Вїробленяя нового свїтогляду. — 3. Рєволуцїя 1848—49 року. — 4. Перїод реакцїї. — 5. Інтернаціонал. — 6. Спрїяння соціалїстїчному руховї в поодїнокїх краях. — 7. Дєпо про особїстє Марксовє жїттє. — 8. Значїння Маркса в науцї.

Цїна тїльки 25 центїв. Замовлення посїлайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sta. — — Winnipeg, Man.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

Виндзор, Онт.

Закладом Видав. У.С. Р.П.К. в Виндзорі відбулось 22-го серпня з. р. мажоране віще. Першим бесідником, т. Кривачук, в своїй щодняній промові представив присутнім товаришам теоретичне положення робітників в цілій світі і зокрема положення робітників в Канаді. Згадав він про теоретичні події в Новій Шотландії, про майнерський страйк завлашено при допомозі війська, яке було вислано туди з усіх закутків Канади. Далого робітничество мусить тепер ще більше матися на увазі, мусить як сажа організуватися до успішної боротьби з капіталістичною класовою, яка має за собою цілий державний апарат. Капіталісти виснажать і будуть виснажені з робітників посланих їм життєвій соці доті, доки робітничество не буде повільно...

Трелі, Б. К.

Товаришу Редактор! Прошу не відмовити мені місця в нашій дорогій робітничій газеті на розміщення моїх вітальних слів. Річ місяць ось в чім: Один робітник з цієї місцевості задунав вибрати собі горожанські папери. Виготовивши апликацію о ті папери (розуміється, подав у ній, що він є Українець з С.Х. Галичини), вислав її до Оттави. За якийсь час дістав з Оттави листове повідомлення з запитом, чи не мав би він що проти того, який його записав за горожанів на Поліції, бо тоді лише зможуть йому сейчас вислати горожанські папери, інакше вони мусять писати аж до відповідального офісу в Лондоні в справі статуту Галичини, а це забере дуже багато часу. Розуміється, згаданий товариш відказався від цієї пропозиції. Бачите, товариші читачі, як наші "міністри", "професори" (європейські і тутешні) поінформували нас "цивілізований" світ про укр. наріччя та його землі як С.Х. Галичину. Бувають же люди, вони витумановали від легкорічних укр. робітників і фермерів гроші ніби на інформовання світа про "нашу" справу і наінформували так, що навіть в Канаді нас зачисляють як "Поляків". Така робота уявляється успіхом тільки для тих незграбних бездумних хищників. Для працюючого укр. населення вони нічого не зробили. За ці всі гроші чи драмранени від легкорічних ці папери аложає не зуміти поінформувати навіть англійських та французьких панів про те, що С.Х. Галичина не є Польща, а частина України і мешканці її не є ніякі "Поляки", але Українці!

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Иван Шуган, I. Газовський, M. Гермацков, M. Овчарик, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш Парана Пантелюк, П. Попенюк, В. Мисик, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш М. Савчук, М. Савчук, Т. К. Дроздовський, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш К. Дроздовський, Товариш К. Дроздовський, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш Барвара Матек, Товариш Барвара Матек, and others.

СПРАВОЗДАННЯ ПІВРІЧНЕ СПРАВОЗДАННЯ ЖЕНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРИ У.Р.Д. В МОНТРЕАЛІ, КВЕБЕК.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш Барвара Матек, Товариш Барвара Матек, and others.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТІ"

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes М. Тимба, Іокоф Гантон, Коана, and others.

ТОПІЧКУЮТ. П. Павла Паскува з Рокі, які 1920 р. жили в Вінніпегу і в ч. 46 Гров Стр. Хто з товаришів знав би його адресу або він сам хай напише на пошту адресу:

M. Zibal, 207 York St., Toronto, Ont.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Май, Червень, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш Парана Пантелюк, П. Попенюк, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш М. Савчук, М. Савчук, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш К. Дроздовський, Товариш К. Дроздовський, and others.

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш Барвара Матек, Товариш Барвара Матек, and others.

БІБЛІОТЕКА "НОВИЙ СВІТ"

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes Товариш Барвара Матек, Товариш Барвара Матек, and others.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Оцею дорогою звертаюсь до Вас, Товариші і Товаришки, з проською о поміч мені нещасному каплі. Я вже довгий час нездіждно до роботи, не здіждний запрацювати собі на кусок хліба. Через довгий час я мусів ходити поміж наших робітників, колектувати що що дасть і так удержувати себе, свою жінку і дитину. Дальше вже соромно мені так жбратити і просити поміч, бо багато є таких, що ніяково відносяться до моєї просьби. Перечув я, що в Бритійській Колумбії є така кулія, що може мені допомогти. Я рад би виїхати туди, але грошей в мене немає. Я хотів би виїхати з тими дітьми, що їдуть на захід на життя. В той час буде таякий тиждень. Прошу у Вас, дорогі Товариші і Товаришки, помігти мені Великим грошеними жертвами прийти до здоров'я, щоб на своє одержання я міг сам заробити та не потребував більше о поміч просити. З товаришеским привітом, Sem Falat, Box 140, Espanola, Ont.

ПОШУКУЮТ КРАЇНИ ТА ТОВАРИШІВ

ПОШУКУЮТ КРАЇНИ ТА ТОВАРИШІВ Дмитра Макаренка з родинами, Василя і Юрія Салагуба, Костя Двиринчука, Василя Гелча, Григорія Рогожу Андрія, братів Петра, Юрія і Івана Костюка (Спірадинових) і інших. Всі з Товаришів, пов. Чернівці, Буковина. Звольте згадоситися до: W. Paschteschuk, Ukr. Tabor 'B' Josefov, Czechoslovakia, Europe.

ПОШУКУЮТ СВОГО БРАТА

ПОШУКУЮТ СВОГО БРАТА Семку Гаврилчука з Антонікою, повіт Чортків, Галичина. Перебував в Канаді, Саск. Хто знав би його адресу або він сам хай згадоситися на адресу: Anna Lozinska, 922 Marion Ave., Windsor, Ont.

НА ПРОДАЖ великий Бонгазо

НА ПРОДАЖ великий Бонгазо: шість кімнат, велика кухня, літня хата, добра вода, ставня на худобу, великий курник з цементованою підлогою, в якій помістяться 200 курей, інкубатор, гарний город з високим фенсом, лот 50x100 в окрузі Форт Рудж, в границях міста, близько сіден-арських шлях. Значеніє місце для хову худоби і безрог. Все вартості \$3000.00, а що властитель виїздить з міста, то продасть за \$1600.00. На купні готівкою великий дискант. G.P.O. Box 1063, Winnipeg, Man.

НОВІСТІ! ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ

продається за половину ціни Фізіям, Відділам і Товариствам Ст. Укр. Роб. Дім і Відділам Укр. Секції Роб. Партіі Канади. Після рішення Другого Східного Зіду і згоди шервовців, оставшиї наклад книжки Історія Культури переходить до розпорядности Схід. Пров. Комітету. Дорогі Товариші! Користайтеся нагодо і замовляйте як найкраще, бо наклад малий. Така цінна книжка як Історія Культури повинна знаходитись в кожного українського робітника. Замовлення посилайте на адресу секретаря Східного Пров. Комітету: G. Nowosiwski, P.O. Box 308, Toronto, Ont. P. S. — Схід. Пров. Ком. подає для розпродажі всі книжки, які оголошуються в робітничих часописах в Канаді і Злуч. Державах. Висилайте замовлення на вище подану адресу.

ПОКВІТОВАННЯ ЖЕРТВ НА ПОМІЧ

Товариш К. Дроздовський зібрав на літу від садиуючих: По \$1.00: К. Дроздовський, А. Боженко, Ф. Гриджак; по 50 ц.: В. Марусак, Іван Шаймер, С. Маслий, М. Вірт, А. Беркіта, Д. Федчук; по 25 ц.: В. Бойчук, Я. Домітрик, Я. Горватек, М. Куаньк, М. Когут, І. Рошук, П. Гас, І. Осадець, Гр. Федоріш. Разом \$8.25. Товариш Барвара Матек зібрала: С. Прокопа \$2.00; по \$1.00: Барвара Матек, Ю. Гаринський, О. Пичиль, Василь Митчук, Н. Солдат, Анна Солдат, І. Васюк, Василь Кирілац, Г. Бучковський; по 50 ц.: І. Папулов, І. Білогерман, Н. Гуєак, Митро Гузалович, Том Котік, Ольга Солдат, Стефан Бестет, М. Дирєвський, І. Деркач, М. Навроцький, Ник. Роско, А. Самбоз, С. Флорчук, Писиф Мілович, С. Крамчук, Г. Сантор, Дмитро Бечка; по 25 ц.: Т. Мельниченко, І. Маринус, І. Христюк, П. Хустель, Д. Петрина, І. Бріль. Разом \$21.00. Тов. Іван Генік зібрав: По \$1.00: Іван Генік, Т. Пелешук; по 50 ц.: Д. Колозовський, Р. Роберт Гога, А. Мальований; по 25 ц.: І. Гудима, Ф. Пичель, М. Телезак, Д.ко Адельман, Ф. Фішмір. Разом \$4.75.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Оцею дорогою звертаюсь до Вас, Товариші і Товаришки, з проською о поміч мені нещасному каплі. Я вже довгий час нездіждно до роботи, не здіждний запрацювати собі на кусок хліба. Через довгий час я мусів ходити поміж наших робітників, колектувати що що дасть і так удержувати себе, свою жінку і дитину. Дальше вже соромно мені так жбратити і просити поміч, бо багато є таких, що ніяково відносяться до моєї просьби. Перечув я, що в Бритійській Колумбії є така кулія, що може мені допомогти. Я рад би виїхати туди, але грошей в мене немає. Я хотів би виїхати з тими дітьми, що їдуть на захід на життя. В той час буде таякий тиждень. Прошу у Вас, дорогі Товариші і Товаришки, помігти мені Великим грошеними жертвами прийти до здоров'я, щоб на своє одержання я міг сам заробити та не потребував більше о поміч просити. З товаришеским привітом, Sem Falat, Box 140, Espanola, Ont.

УВАГА! — ДІЯСНА НАГОДА! — УВАГА! ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ НАШИХ ЧИТАЧІВ, КОТРІ СКЛАДАЮТЬ СОБІ БІБЛІОТЕКУ І ДОРОМАТЬ КОЖДОМУ ДОБРОЮ КНИЖКОЮ, ЩО ТЕПЕР МАЮТЬ НАГОДУ НАБУТИ ВСІ ЧИСЛА ЖУРНАЛА

"ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

Книжка має в собі числа "Гол. Праці" за місяці: червень, май, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень на суму \$1.95, оправа і висилка коштують \$1.05, що разом вносить \$3.00. Ви маєте тепер нагоду дістати цю прекрасну книжку тільки за \$2.00. Спішіть з замовленнями, бо силіньність книжок не велика. Колись пізніше неодмін з нас хотів би мати таку книжку, але тоді БУДЕ ВЖЕ ЗА ПІЗНО. Замовлення разом з гроши посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

НОВІ КНИЖКИ! — НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобується з книжок. Кожний робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість садиуючими новими книжками: ЦЕ ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише 20 ц. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Сімецький; 110 сторін друку, ціна 35 ц. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна 25 ц. Замовлення разом з гроши слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ПОРТРЕТ НАШИХ ГЕРОЇВ-БОРЦІВ!

Хата кожного свідомого українського робітника і фермера повинна бути прикрашена портретом незабутніх наших героїв-борців С. МЕЛЬНИЧУКА і П. ШЕРЕМЕТИ, котрі віддали своє життя за справу освободження працюючих мас Східної Галичини з під пановання польської шляхти. А що вони разом боролися проти спільного ворога, разом були суджені і розстріляні польською шляхтою, тож разом вони неможливі брати і на портрети. Портрет величини 15 через 21 цаів. ЦІНА ЙОГО 50 ЦЕНТИВ. Спішіть з замовленнями на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини: 1. Товар, гроші, капітал. — 2. Навартість. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу. Ці частини знова поділені на кількізнайнять розділів. Завданням цієї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона удекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал". Економіка править світом і тому кожний робітник повинен знайомитись і студіювати економічні науки. Ціна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА Р БОГІВ

Написав Гавріл Кунов. Книжка має 180 сторінок друку. ЗМІСТ: 1. Новіші досліди реалі. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки починання духів. — 4. Від починання духів до починання тотемів і праїдаї. — 5. Сотворення світа. — 6. Небо і пекаю. 7. Починання праїдаї і жертва праїдаї. — 8. Від починання праїдаї до культури природи. — 9. Останки культури духів і праїдаї у старо-індійській реалії. — 10. Як індра з лямінного праїдаїського бога став богом природи? Самі наголочки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не волюйте з релігією фразами, а докажіть їй дійсне значіння на підставі строго-наукових досвідів і фактів. В цьому вам якраз поможе ця книжка. Ціна книжки 50 центів. Замовлення шліть на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

"КОСМОС" УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО. Досі вийшли з друку садиуючі книжки Видавничого Товариства "Космос": КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стефлов.) 112 сторін 25. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Осг. Нитки, ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін 25. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Сімецький.) 150 сторін 35. МАТЕРІАЛІЗМ — ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горв.) 112 сторін 25. ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) 20. Замовлення на ці книжки разом з гроши посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

"КОСМОС" УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО. Досі вийшли з друку садиуючі книжки Видавничого Товариства "Космос": КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стефлов.) 112 сторін 25. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Осг. Нитки, ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін 25. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Сімецький.) 150 сторін 35. МАТЕРІАЛІЗМ — ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горв.) 112 сторін 25. ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) 20. Замовлення на ці книжки разом з гроши посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.